Jak utylizować leki przeterminowane?

Data publikacji: *2024-03-05 13:19:59* ***Data modyfikacji:*** *2024-03-28 12:46:30*

Martwe karpie i brudna woda. Dlaczego utylizacja leków przeterminowanych jest tak ważna?

Wielu z nas ma w domu leki, które już dawno straciły swoją ważność, ale często nie wiemy, co z nimi zrobić. Prawidłowa utylizacja leków przeterminowanych jest istotna zarówno dla naszego zdrowia, jak i dla środowiska, w którym żyjemy. W tym artykule dowiemy się, dlaczego nie powinniśmy wyrzucać leków do kosza, wylewać do zlewu ani spuszczać w toalecie, a także jak postępować z przeterminowanymi lekami w sposób bezpieczny i odpowiedzialny.

Co trzeci z nas magazynuje przeterminowane leki w domu!

Czy zdarzyło Ci się wyjąć lek z apteczki w przypadku nagłej potrzeby i zorientować się, że jest już od dawna przeterminowany? Spokojnie! Choć w teorii taka sytuacja nie powinna mieć miejsca, to w praktyce co trzeci Polak nie sprawdza regularnie dat ważności swoich leków. Główną przyczyną jest brak czasu oraz brak świadomości wśród chorych. Nawet jeśli uda nam się posegregować leki i oddzielić te dobre od przeterminowanych, często nie wiemy co dalej z nimi zrobić [1].

Dlaczego nie mogę wyrzucić leków do kosza?

Wyrzucanie leków do kosza, wylewanie ich do zlewu albo toalety nie rozwiązuje Twojego problemu. W ten sposób rzeczywiście pozbywasz się ich z domu, jednak prędzej czy później wrócą one do Ciebie w innej postaci. Jeśli trafią one na wysypiska śmieci lub do ścieków, wchłoną się do gleby i wód, zanieczyszczając całe środowisko, w którym żyjesz. Udowodniono, że nawet małe stężenia leków w środowisku mogą być zabójcze, zarówno dla roślin i zwierząt, jak i nas samych [1].

Dlaczego karpie zdychają?

Karp zagościł na dobre na naszych stołach dopiero po II Wojnie Światowej. Niestety jego populacja, jak i innych ryb, stale maleje. Główną przyczyną takiego stanu rzeczy jest zanieczyszczenie środowiska, między innymi właśnie przez produkty farmaceutyczne. Wpływają one bezpośrednio i pośrednio na wszystkie poziomy troficzne ekosystemów wodnych, dewastując życie wodnych zwierząt i roślinności. Jeśli taki trend się utrzyma, w niedalekiej przyszłości wodny ekosystem ulegnie całkowitemu zniszczeniu.

Wiele ośrodków badawczych skupia się obecnie na ocenie wpływu farmaceutyków na organizmy żyjące w wodzie. Okazuje się, iż narażenie samców ryb na niskie stężenia głównego składnika tabletek antykoncepcyjnych może powodować pojawienie się u nich cech żeńskich wskutek działania na układ hormonalny, co ma natomiast wpływ na zdolności reprodukcyjne całej populacji. Co więcej, ryby poddane niskim stężeniom niektórych leków przeciwdepresyjnych zmieniają zachowanie w sposób mogący wpłynąć na ich przetrwanie. Dodatkowo w wielu organizmach ryb i wydr stwierdzono obecność popularnej substancji przeciwbólowej – diklofenaku! [2].

Woda pitna niezdatna do picia!

Według aktualnych doniesień, pozostałości farmaceutyków wykrywane są zarówno w wodach powierzchniowych, jak i wodach pitnych. Przodują głównie hormony, w tym estradiol, etynyloestradiol, hydroksyestradiol, estron i testosteron. Ich toksyczne działanie na nasz organizm związane jest z długą ekspozycją, na co ma wpływ ich oporność na biodegradację. Długa ekspozycja powoduje, że związki te kumulują się w organizmach, powodując feminizację samców w środowisku, wpływ na rozrodczość, działanie kancerogenne oraz teratogenne [3].

Co zrobić z przeterminowanymi lekami?

Aby ograniczyć negatywny wpływ leków na nasze środowisko, a co za tym idzie – na nasze zdrowie, musimy przestrzegać kilku zasad ich prawidłowej utylizacji. Problem często pojawia się już na początku, gdyż wielu z nas po prostu nie wie, co należy z nimi zrobić i jak właściwie ich się pozbyć.
Utylizacją leków przeterminowanych zajmuje się urząd gminy. Tego rodzaju odpady należy dostarczać do specjalnych punktów – zazwyczaj są to apteki, jednak wiele gmin posiada także inne, dodatkowe punkty zbiórek. Wszystkie takie punkty wyposażone są w specjalne pojemniki – konfiskatory – które mają przemyślaną konstrukcję, zabezpieczającą przed ewentualnym przeciekaniem oraz uniemożliwiającą dostęp do ich zawartości osobom niepożądanym. Takie konfiskatory odbierane są przez specjalistyczne firmy, a następnie trafiają do miejsca, w którym są w bezpieczny sposób utylizowane [4,5].

Jak oddać przeterminowane leki?

Aby właściwie pozbyć się przeterminowanych leków, należy przestrzegać pewnych zasad. Nie wystarczy, że spakujesz je do plastikowej torby i zaniesiesz do apteki. Oto aspekty, na które musisz zwrócić uwagę:

1. Wyjmij leki z kartonowych opakowań;
2. Kartonowe opakowania oraz ulotki wyrzuć do kosza na makulaturę;
3. Leki zbierz i zanieś do punktu wyposażonego w specjalne pojemniki na przeterminowane leki;
4. Do konfiskatora możesz wrzucić blistry z tabletkami lub kapsułkami, butelki, aerozole, maści i kremy;
5. Do pojemnika na przeterminowane leki nie wyrzucaj strzykawek, zużytych środków opatrunkowych, igieł, termometrów rtęciowych [5].

Podsumowanie

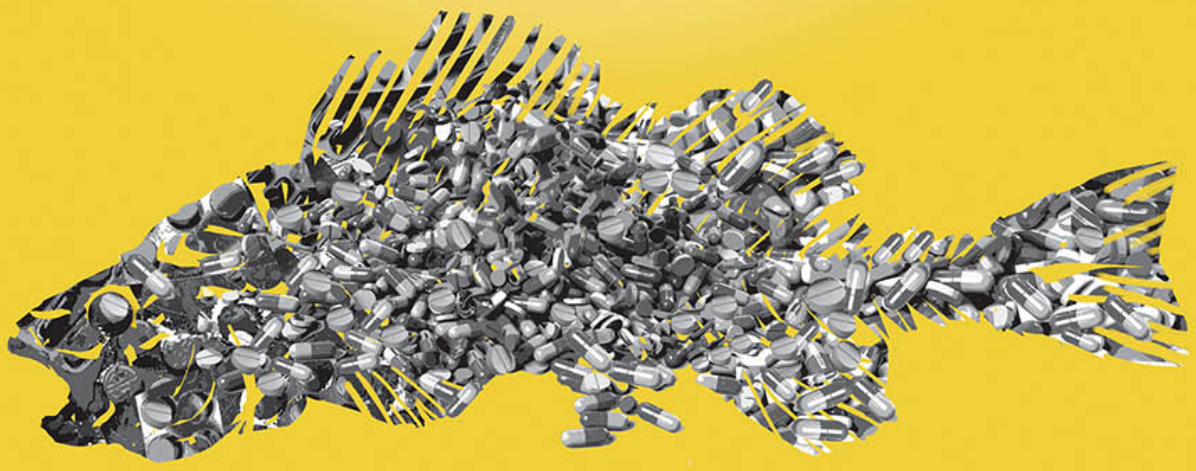
Prawidłowa utylizacja przeterminowanych leków jest istotna zarówno dla naszego zdrowia, jak i dla ochrony środowiska. Ważne jest, aby przestrzegać przepisów i podejmować odpowiedzialne działania w celu zapewnienia bezpiecznej i ekologicznej utylizacji leków. Obecnie Komisja Europejska pracuje nad wytycznymi dla przemysłu farmaceutycznego, wspierającymi tworzenie substancji farmaceutycznych, które dzięki swoim właściwościom są mniej szkodliwe dla środowiska. Niemniej do tego czasu wszyscy musimy podjąć odpowiednie kroki, aby zminimalizować szkodliwy wpływ leków na środowisko, w którym żyjemy.

Autor: Maria Bialik, https://leki.pl/

Bibliografia:

1. Merks P. The scope and quality of pharmaceutical services from the point of view of patients in Poland and England (Doctoral Thesis, Department of Pharmaceutical Technology, Faculty of Pharmacy, Collegium Medicum in Bydgoszcz, Nicolaus University in Torun, Poland), 2017.
2. Witkowski A. Karp (Cyprinus carpio L.) w polskich wodach. W: Karp w wodach Polski, pochodzenie – hodowla – konsumpcja. T. Heese i M. Lampart – Kałużniacka (red.). Koszalin: Wydawnictwo Uczelniane Politechniki Koszalińskiej, 2008.
3. https://www.epa.gov/dwucmr/data-summary-third-unregulated-contaminant-monitoring-rule (dostęp z dnia 11.12.2023)
4. Ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach z dnia 13 września 1996 r.
5. Ustawa o odpadach – Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r.

PRZETERMINOWANE LEKI TRUJĄ. NIE TYLKO LUDZI.

ZADBAJ O SIEBIE I ŚRODOWISKO.

JAK UTYLIZOWAĆ LEKI PRZETERMINOWANE?

CZEGO NIE ROBIĆ Z PRZETERMINOWANYMI LEKAMI?

Nie spłukuj leków w toalecie

Nie wylewaj płynnych leków do zlewu

Nie wyrzucaj leków do śmieci

CO ZROBIĆ Z PRZETERMINOWANYMI LEKAMI?

Wyjmij blistry, butelki, ampułki, tubki z lekami z oryginalnego kartonowego opakowania

Tekturowe opakowania i ulotki wyrzuć do kosza na makulaturę

Leki bez tekturowych opakowań wyrzuć do specjalnego pojemnika

CZEGO NIE WYRZUCAĆ DO POJEMNIKA NA PRZETERMINOWANE LEKI?

Do pojemników na przeterminowane leki nie wyrzucaj:

opatrunków

strzykawek

igieł

GDZIE ODDAĆ LEKI PRZETERMINOWANE?

Zebrane przeterminowane leki możesz zanieść do:

apteki

urzędu gminy

lub innego miejsca do tego przeznaczonego

WIĘCEJ INFORMACJI NA leki.pl

artcorum.pl

Link do strony www: https://grzegorzew.pl/aktualnosc,806,jak-utylizowac-leki-przeterminowane
Dokument PDF wygenerowano: 2026-11-22 14:05:38